

Форма № Н - 3.04

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ОСТРОГРАДСЬКОГО
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ МЕХАНІЧНОЇ ІНЖЕНЕРІЇ,
ТРАНСПОРТУ ТА ПРИРОДНИЧИХ НАУК
Кафедра здоров'я людини та фізичної культури

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
та методичної роботи

В.В. Костін

2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
**ООК 21 ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ ТА ЕРГОТЕРАПІЯ ПРИ ПОРУШЕННІ
ДІЯЛЬНОСТІ ОПОРНО-РУХОВОГО АПАРАТУ**

перший освітній рівень бакалавр

(бакалавр, магістр, доктор філософії)

спеціальність 227 «Терапія та реабілітація»

(шифр і назва спеціальності)

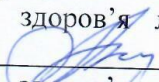
освітньо-професійна програма 227 Фізична терапія, ерготерапія

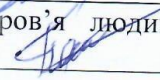
(назва освітньо-професійної програми)

Кременчук 2024

Робоча програма навчальної дисципліни «Фізична терапія та ерготерапія при порушенні діяльності опорно-рухового апарату» розроблена на основі освітньо-професійної програми «Фізична терапія, ерготерапія» підготовки здобувачів освіти першого освітнього рівня (бакалавр) за спеціальністю 227 «Терапія та реабілітація» та відповідних нормативних документів

Робочу програму розробив:

Доцент кафедри здоров'я людини та фізичної культури, кандидат психологічних наук Олександр КУЩ

Доцент кафедри здоров'я людини та фізичної культури, кандидат технічних наук Альона ПАСЕНКО

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри здоров'я людини та фізичної культури, протокол №_1_ від 27.08. 2024 р.

Гарант освітньої програми Олена АНТОНОВА

Завідувачка кафедри Олена АНТОНОВА

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні методичної комісії КрНУ зі спеціальності 227 «Терапія та реабілітація» протокол №_1_ від 27.08 2024 р.

Голова методичної комісії Олена АНТОНОВА

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 9	Галузь знань <u>22 – Охорона здоров'я</u> (шифр, назва)	Обов'язкова	
Модулів –1	Спеціальність 227 «Терапія та реабілітація» <hr/> (шифр, назва)	Рік підготовки:	
Змістових модулів –1		3-й	-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання – скласти реферат і електронну презентацію		Семестр	
Загальна кількість годин - 270		5-й	-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 5 самостійної роботи студента - 10	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Лекції	
		46 год.	год.
		Практичні,	
		44 год.	год.
		Семінарські	
		<i>Не передбачено</i>	
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		180 год.	год.
Індивідуальні завдання: год.			
Вид контролю: диф.залік			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу – набуття студентами теоретичних знань та практичних навичок у сфері фізичної реабілітації осіб з порушеннями діяльності опорно-рухового апарату з метою відновлення їх рухової активності, і, за потреби, розвитку тимчасових чи постійних компенсацій.

Завданнями викладання дисципліни є:

- допомогти студентам в опануванні уявлення про фізичну реабілітацію як про лікувально-педагогічний процес, в основі якого лежить розуміння концепції місцевого патологічного процесу, як прояву загального захворювання;
- допомогти студентам набутти теоретичних знань та практичних навичок, що розкривають методику здійснення фізичної терапії та ерготерапії при порушенні діяльності опорно-рухового апарату;
- допомогти студентам в опануванні основними принципами, завданнями, періодами, етапами, показаннями і протипоказаннями щодо застосування засобів фізичної реабілітації при порушеннях діяльності опорно-рухового апарату, зумовлених травматичними ушкодженнями чи захворюваннями;
- допомогти студентам в опануванні практичними навичками диференційованого застосування засобів фізичної реабілітації при порушеннях опорно-рухового апарату залежно від локалізації патологічного процесу та загального стану пацієнта.

3. Компетентності та програмні результати навчання

3.1. Інтегральна компетентність (ІК)

ІК. Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з фізичною терапією та ерготерапією, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психолого-педагогічних наук.

3.2. Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 4. Здатність працювати в команді.

ЗК 5. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК 8. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

3.3. Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ФК)

ФК 05. Здатність провадити безпечно для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з фізичної терапії, ерготерапії у травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших областях медицини.

ФК 7. Здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та пояснювати зміст і необхідність виконання програми фізичної терапії та ерготерапії.

ФК 08. Здатність ефективно реалізовувати програму фізичної терапії та/або ерготерапії.

ФК 09. Здатність забезпечувати відповідність заходів фізичної терапії та/або ерготерапії функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта.

ФК 13. Здатність навчати пацієнта/опікунів самообслуговуванню/догляду, профілактиці захворювань, травм, ускладнень та неповносправності, здоровому способу життя.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу – набуття студентами теоретичних знань та практичних навичок у сфері фізичної реабілітації осіб з порушеннями діяльності опорно-рухового апарату з метою відновлення їх рухової активності, і, за потреби, розвитку тимчасових чи постійних компенсацій.

Завданнями викладання дисципліни є:

- допомогти студентам в опануванні уявлення про фізичну реабілітацію як про лікувально-педагогічний процес, в основі якого лежить розуміння концепції місцевого патологічного процесу, як прояву загального захворювання;
- допомогти студентам набутти теоретичних знань та практичних навичок, що розкривають методику здійснення фізичної терапії та ерготерапії при порушенні діяльності опорно-рухового апарату;
- допомогти студентам в опануванні основними принципами, завданнями, періодами, етапами, показаннями і протипоказаннями щодо застосування засобів фізичної реабілітації при порушеннях діяльності опорно-рухового апарату, зумовлених травматичними ушкодженнями чи захворюваннями;
- допомогти студентам в опануванні практичними навичками диференційованого застосування засобів фізичної реабілітації при порушеннях опорно-рухового апарату залежно від локалізації патологічного процесу та загального стану пацієнта.

3. Компетентності та програмні результати навчання

3.1. Інтегральна компетентність (ІК)

ІК. Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з фізичною терапією та ерготерапією, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психолого-педагогічних наук.

3.2. Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 4. Здатність працювати в команді.

ЗК 5. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК 8. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК 11. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

3.3. Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ФК)

ФК 05. Здатність провадити безпечно для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з фізичної терапії, ерготерапії у травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших областях медицини.

ФК 7. Здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та пояснювати зміст і необхідність виконання програми фізичної терапії та ерготерапії.

ФК 08. Здатність ефективно реалізовувати програму фізичної терапії та/або ерготерапії.

ФК 09. Здатність забезпечувати відповідність заходів фізичної терапії та/або ерготерапії функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта.

ФК 13. Здатність навчати пацієнта/опікунів самообслуговуванню/догляду, профілактиці захворювань, травм, ускладнень та неповносправності, здоровому способу життя.

3.4. Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН 09. Реалізувати індивідуальні програми фізичної терапії, ерготерапії.

ПРН 10. Здійснювати заходи фізичної терапії для ліквідації або компенсації рухових порушень та активності (додаток 2).

ПРН 11. Здійснювати заходи ерготерапії для ліквідації або компенсації функціональних та асоційованих з ними обмежень активності та участі в діяльності.

ПРН 15. Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді.

ПРН 16. Проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп.

3.5. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні **знати:**

- загальні принципи і клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної реабілітації в лікарняному і післялікарняному періодах реабілітації при порушеннях діяльності опорно-рухового апарату;

- особливості застосування засобів, форм і методів лікувальної фізичної культури, форм і методів лікувального масажу, фізіотерапевтичних засобів, механотерапії й працетерапії при травматичних ушкодженнях опорно-рухового апарату залежно від загального стану хворого, характеру і локалізації травми, методу лікування і способу іммобілізації, змісту і обсягу хірургічного втручання, перебігу післяопераційного періоду, наявності супутніх захворювань, віку хворого, рухового режиму, періоду реабілітації;

- роль засобів відновного лікування у комплексній реабілітації хворих при діафізарних і епіфізарних переломах кісток, ампутаціях, артритих і артрозах, тотальному ендопротезуванні суглобів; особливості фізичної реабілітації при травмах у спортсменів;

- використання засобів фізичної реабілітації у комплексному лікуванні порушень постави, сколіотичної хвороби та плоскостопості;

уміти:

- визначати загальні підходи до вибору необхідної методики застосування лікувальної фізичної культури та інших засобів фізичної реабілітації в системі комплексної реабілітації хворих з порушеннями діяльності опорно-рухового апарату внаслідок травматичних ушкоджень чи хвороб;

- планувати заходи фізичної реабілітації та застосовувати методики лікувальної фізичної культури при травмах опорно-рухового апарату в іммобілізаційному, постіммобілізаційному та відновному періодах;

- складати програми з фізичної реабілітації на всіх етапах реабілітації при захворюваннях діафізарних і епіфізарних переломах кісток, ампутаціях, ендопротезуванні суглобів, при вадах постави, сколіозах і плоскостопості; вміти проводити заняття з лікувальної фізкультури з цією категорією людей.

- формувати у пацієнта мотивацію до занять фізичними вправами;

- формувати правильний режим дня пацієнта, дати рекомендації щодо здорового способу життя та збалансованого харчування;

- співпрацювати з іншими спеціалістами сфери охорони здоров'я.

Міжпредметні зв'язки: дисципліна пов'язана із анатомією та фізіологією людини, медичною біологією з основами генетики, основами загальної та клінічної патології, обстеженням, методами оцінки та контролю при порушенні діяльності

опорно-рухового апарату, біомеханікою та клінічною кінезіологією, педагогікою, психологією, теорією, технологією та видами оздоровчо-рекреаційної рухової активності, а також з клінічним реабілітаційним менеджментом при порушенні діяльності опорно-рухового апарату.

4. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Загальні принципи фізичної реабілітації при порушеннях діяльності опорно-рухового апарату. Поняття про травми опорно-рухового апарату й «травматичну хворобу». Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної реабілітації при порушенні діяльності опорно-рухового апарату. Загальні принципи застосування засобів фізичної реабілітації при травмах опорно-рухового апарату. Рани, їхня класифікація, фази та види загоєння, ускладнення, лікування.

Тема 2. Фізична реабілітація при термальних травмах. Поняття про опіки. Ступені опіків за глибиною ураження. Поняття про опікову хворобу. Поняття про відмороження. Ступені відморожень за глибиною ураження. Застосування ЛФК, лікувального масажу, фізіотерапії, механотерапії, працетерапії в лікарняному періоді реабілітації при опіках і відмороженнях.

Тема 3. Фізична реабілітація при переломах кісток верхнього плечового поясу. Переломи кісток, види переломів, характер зміщення відламків, діагностика, основні принципи та методи лікування. Поняття про діафізарні переломи. Завдання і принципи ЛФК при діафізарних переломах кісток у лікарняному періоді реабілітації. Фізична реабілітація при діафізарних переломах плеча. Фізична реабілітація при діафізарних переломах кісток передпліччя. Фізична реабілітація при переломі променевої кістки в типовому місці. Фізична реабілітація при переломах лопатки та ключиці.

Тема 4. Фізична реабілітація при діафізарних переломах кісток нижніх кінцівок. Перелом діафіза стегна: етіологія, методи лікування та іммобілізації. Засоби фізичної реабілітації при переломі діафіза стегна на етапах лікарняного періоду реабілітації. Переломи кісток гомілки. Етіологія, методи лікування та іммобілізації. Застосування ЛФК, лікувального масажу, фізіотерапевтичних засобів, механотерапії та працетерапії на етапах лікарняного періоду реабілітації.

Тема 5. Фізична реабілітація при пошкодженнях суглобів. Епіфізарні переломи кісток верхньої кінцівки. Поняття про ушкодження суглобів, методи й принципи лікування. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної реабілітації при внутрішньосуглобових (епіфізарних) переломах. ЛФК, лікувальний масаж, фізіотерапія в лікарняному періоді реабілітації при епіфізарних переломах плечової кістки. Застосування засобів фізичної реабілітації при переломах кісток ліктьового суглоба в лікарняному періоді реабілітації.

Тема 6. Фізична реабілітація при переломах шийки стегна, травмах колінного суглоба, бокових і хрестоподібних зв'язок, пошкодженнях менісків. Причини виникнення перелому шийки стегна, види переломів, методи лікування, особливості застосування ЛФК при консервативному й оперативному методах лікування. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної реабілітації при травмах колінного суглоба (переломи виростків стегнової і великогомілкової кісток, наколінка, ушкодження менісків, бокових і хрестоподібних зв'язок).

Тема 7. Фізична реабілітація при переломах кісток надп'яtkово-гомiлкового суглоба, п'яtkового ахіллового сухожилка, плеснових кісток й фаланг пальців стопи. Причини виникнення, методи лікування та застосування засобів фізичної реабілітації при переломах кісток надп'яtkово-гомiлкового суглоба (кісточок, таранної кістки, п'яtkової кістки). Особливості застосування засобів фізичної реабілітації при пошкодженнях плеснових кісток, фаланг пальців стопи. Фізична реабілітація при травмах п'яtkового ахіллового сухожилка.

Тема 8. Фізична реабілітація при переломах кісток зап'ястка, п'ястка і фаланг пальців кисті. Етіологія, лікування, особливості іммобілізації, фізична реабілітація при переломах кісток зап'ястка. Механізм травми, особливості іммобілізації, фізична реабілітація при переломах п'ясткових кісток. Механізм травми, особливості іммобілізації, фізична реабілітація при переломах фаланг пальців кисті.

Тема 9. Фізична реабілітація при вивихах. Класифікація вивихів. Етіологія, ознаки вивиху, методи лікування та іммобілізації при вивихах. Фізична реабілітація при вивихах у плечовому суглобі. Звичний вивих плеча. Фізична реабілітація при вивихах у ліктьовому суглобі.

Тема 10. Фізична реабілітація при переломах хребта. Види переломів хребта, причини їхнього виникнення, принципи лікування. ЛФК при компресійних переломах грудних і поперекових хребців у лікарняний період реабілітації. ЛФК на етапах лікування компресійних переломів шийних хребців у лікарняний період реабілітації. Засоби фізичної реабілітації у післялікарняний період реабілітації при переломах хребта.

Тема 11. Фізична реабілітація при переломах кісток таза. Види переломів кісток таза та методи їхнього лікування. I період застосування ЛФК при переломах кісток таза. Завдання і проведення ЛФК у II періоді при переломах тазових кісток. III період застосування ЛФК у реабілітації пацієнтів з переломами таза.

Тема 12. Фізична реабілітація при захворюваннях суглобів (артрит, артроз). Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної реабілітації при захворюваннях суглобів. Загальне поняття про артрити, етіологія, класифікація. Фізична реабілітація при артритах. Загальне поняття про артрози. Остеохондроз хребта. Фізична реабілітація при артрозах.

Тема 13. Ендопротезування колінного і кульшового суглобів. Поняття про тотальне ендопротезування суглобів. Фізична реабілітація після ендопротезування колінного суглоба. Фізична реабілітація після ендопротезування кульшового суглоба.

Тема 14. Фізична реабілітація при ампутаціях. Поняття первинної і вторинної ампутацій. Післяопераційні контрактури. Протезування, види протезів. Фізична реабілітація при ампутації верхньої і нижньої кінцівок у лікарняний період реабілітації. Фізична реабілітація при ампутації верхньої і нижньої кінцівок у післялікарняний період реабілітації.

Тема 15. Фізична реабілітація при травмах опорно-рухового апарату у спортсменів. Завдання фізичної реабілітації спортсменів з травмами опорно-рухового апарату. Особливості фізичної реабілітації при травмах опорно-рухового апарату у спортсменів та їх характеристика. Етапи фізичної реабілітації спортсменів. Терміни повернення до тренувань спортсменів, що перенесли травми опорно-рухового апарату.

Тема 16. Фізична реабілітація при порушеннях постави та при сколіотичній хворобі. Онтогенез вигинів хребта. Ознаки нормальної постави. Порушення постави у фронтальній і сагітальній площинах. Причини порушень постави та їхня

профілактика. ЛФК при порушеннях постави. Сколіотична хвороба. Ступені сколіозу. ЛФК при сколіотичній хворобі.

Тема 17. Фізична реабілітація при плоскостопості. Плоскостопість. Види, етіологія, симптоматика. Плантограма. Засоби фізичної реабілітації при плоскостопості.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усьо-го	у тому числі					Усь-ого	у тому числі				
		л	пз	лаб	інд	ср		л	пз	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1.	18	4	4	—	—	10	—	—	—	—	—	—
Тема 2.	18	4	4	—	—	10	—	—	—	—	—	—
Тема 3.	15	3	2	—	—	10	—	—	—	—	—	—
Тема 4.	15	3	2	—	—	10	—	—	—	—	—	—
Тема 5.	14	2	2	—	—	10	—	—	—	—	—	—
Тема 6.	14	2	2	—	—	10	—	—	—	—	—	—
Тема 7.	18	4	4	—	—	10	—	—	—	—	—	—
Тема 8.	14	2	2	—	—	10	—	—	—	—	—	—
Тема 9.	14	2	2	—	—	10	—	—	—	—	—	—
Тема 10.	14	2	2	—	—	10	—	—	—	—	—	—
Тема 11.	16	2	2	—	—	12	—	—	—	—	—	—
Тема 12.	16	2	2	—	—	12	—	—	—	—	—	—
Тема 13.	16	2	2	—	—	12	—	—	—	—	—	—
Тема 14.	18	4	4	—	—	10	—	—	—	—	—	—
Тема 15.	16	2	2	—	—	12	—	—	—	—	—	—
Тема 16.	18	4	4	—	—	10	—	—	—	—	—	—
Тема 17.	16	2	2	—	—	12	—	—	—	—	—	—
Усього годин	270	46	44	—	—	180	—	—	—	—	—	—

6. Темі практичних занять

№ з/п	Назва теми	К-сть годин
1	Загальні принципи фізичної реабілітації при порушеннях діяльності опорно-рухового апарату	4
2	Фізична реабілітація при термальних травмах	4
3	Фізична реабілітація при переломах кісток верхнього плечового поясу	2
4	Фізична реабілітація при діафізарних переломах кісток нижніх кінцівок	2
5	Фізична реабілітація при пошкодженнях суглобів. Епіфізарні переломи кісток верхньої кінцівки	2

6	Фізична реабілітація при переломах шийки стегна, травмах колінного суглоба, бокових і хрестоподібних зв'язок, пошкодженнях менісків	2
7	Фізична реабілітація при переломах кісток надп'яtkово-гомількового суглоба, п'яtkового ахіллового сухожилка, плеснових кісток й фаланг пальців стопи	4
8	Фізична реабілітація при переломах кісток зап'ястка, п'ястка і фаланг пальців кисті	2
9	Фізична реабілітація при вивихах	2
10	Фізична реабілітація при переломах хребта	2
11	Фізична реабілітація при переломах кісток таза	2
12	Фізична реабілітація при захворюваннях суглобів (артрит, артроз)	2
13	Ендопротезування колінного і кульшового суглобів	2
14	Фізична реабілітація при ампутаціях	4
15	Фізична реабілітація при травмах опорно-рухового апарату у спортсменів	2
16	Фізична реабілітація при порушеннях постави та при сколіотичній хворобі	4
17	Фізична реабілітація при плоскостопості	2
	Разом	44

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	К-сть годин
1	Загальні принципи фізичної реабілітації при порушеннях діяльності опорно-рухового апарату	10
2	Фізична реабілітація при термальних травмах	10
3	Фізична реабілітація при переломах кісток верхнього плечового поясу	10
4	Фізична реабілітація при діафізарних переломах кісток нижніх кінцівок	10
5	Фізична реабілітація при пошкодженнях суглобів. Епіфізарні переломи кісток верхньої кінцівки	10
6	Фізична реабілітація при переломах шийки стегна, травмах колінного суглоба, бокових і хрестоподібних зв'язок, пошкодженнях менісків	10
7	Фізична реабілітація при переломах кісток надп'яtkово-гомількового суглоба, п'яtkового ахіллового сухожилка, плеснових кісток й фаланг пальців стопи	10
8	Фізична реабілітація при переломах кісток зап'ястка, п'ястка і фаланг пальців кисті	10
9	Фізична реабілітація при вивихах	10
10	Фізична реабілітація при переломах хребта	10
11	Фізична реабілітація при переломах кісток таза	12
12	Фізична реабілітація при захворюваннях суглобів (артрит, артроз)	12
13	Ендопротезування колінного і кульшового суглобів	12

14	Фізична реабілітація при ампутаціях	10
15	Фізична реабілітація при травмах опорно-рухового апарату у спортсменів	12
16	Фізична реабілітація при порушеннях постави та при сколіотичній хворобі	10
17	Фізична реабілітація при плоскостопості	12
	Разом	180

Завдання до самостійної роботи:

- 1) підготовка до практичних занять,
- 2) підготовка і виступ з науковими доповідями,
- 3) підготовка поточних контрольних робіт,
- 4) підготовка до заліку.

8. Індивідуальне навчально - дослідне завдання (ІНДЗ)

Передбачає написання анотації прочитаної додаткової літератури з курсу, бібліографічний опис, історико-педагогічні розвідки; повідомлення з теми, рекомендованої викладачем (у вигляді усної доповіді, письмово реферату та/або електронної презентації); спостереження, що проводиться студентами і здійснюється за вказаною схемою та подається у вигляді письмового звіту; звіт про результати, отримані при проведенні емпіричного дослідження з проблем психології (охоплює зміст теми (модуля); науково-теоретичне дослідження у вигляді реферату (охоплює весь зміст навчального курсу).

9. Методи навчання

Пояснювально-ілюстративні методи (унаочнені розповіді, пояснення).

Репродуктивні (опитування, тестування, розв'язування задач, виконання вправ за зразком чи алгоритмом).

Проблемного викладу (розв'язування проблемних ситуацій, ситуаційне моделювання, аналіз життєвих та виробничих ситуацій, дискусія, мозковий штурм, синектичний аналіз (розв'язання проблемної ситуації на основі проведення аналогії з уже відомим), морфологічний аналіз (розв'язання складної проблемної ситуації, розбиваючи її на міні-проблеми), аналіз відео фрагментів, написання рефератів, анотування наукових джерел, рольова взаємодія).

Частково-пошукові методи (евристичні бесіди, проектна діяльність (виконання практичних завдань, що дозволяють отримати актуальний, практично значущий результат, його презентація), самостійне розв'язання проблемних ситуацій).

Дослідницькі (проведення самостійного теоретичного дослідження з обраної теми та написання реферату, проведення самостійного емпіричного дослідження з обраної теми та написання звіту).

Діяльність студента передбачає: слухання лекцій; виступ з повідомленням на практичному занятті; виголошення доповіді на практичному занятті; участь у дискусії на практичних заняттях; самостійне конспектування додаткової літератури та її аналіз.

10. Методи контролю

Методи контролю – традиційні та тестові контрольні роботи для оперативного, поточного, підсумкового контролю, усне опитування, виконання індивідуального завдання.

Питання підсумкового контролю, варіанти завдань

Варіант 1

1. Визначити обов'язки реабілітолога. Охарактеризувати обладнання кабінету фізичної реабілітації.

2. Охарактеризувати фізичну реабілітацію хворих після переломів передпліччя у типовому місці.

3. Скласти комплекс лікувальної гімнастики при шийному остеохондрозі на щадному руховому режимі.

Варіант 2

1. Обґрунтувати необхідність призначення засобів фізичної реабілітації після переломів ключиці.

2. Охарактеризувати фізичну реабілітацію хворих після менісектомії.

3. Скласти комплекс вправ для I-го періоду перебігу хвороби після ампутації верхньої кінцівки.

Варіант 3

1. Надати поняття про медичну реабілітацію. Етапи медичної реабілітації. Охарактеризувати медичні засоби реабілітації.

2. Визначити роль фізичної реабілітації хворих після переломів хірургічної шийки плеча.

3. Скласти комплекс вправ для I-го періоду перебігу хвороби після ампутації нижньої кінцівки.

Варіант 4

1. Надати поняття про уродженні порушення опорно-рухового апарату. Охарактеризувати методи лікування.

2. Визначити роль фізичної реабілітації хворих після переломів хребта.

3. Скласти комплекс вправ II-го періоду для хворих на опікову хворобу.

Варіант 5.

1. Охарактеризувати особливості фізичної реабілітації хворих після переломів стегна та гомілки.

2. Обґрунтувати необхідність призначення засобів фізичної реабілітації хворих на клишоногість.

3. Скласти комплекс вправ для хворих на сколіотичну хворобу I ступеню.

Варіант 6

1. Надати поняття травматичної хвороби. Охарактеризувати методи лікування.

2. Визначити роль фізичної реабілітації хворих при остеохондрозі хребта.

3. Скласти комплекс лікувальних вправ для дитини 5 років з плоскостопістю.

Варіант 7

1. Визначити періоди протікання травматичної хвороби.

2. Охарактеризувати фізичну реабілітацію хворих після ампутації нижньої кінцівки.

3. Обґрунтувати необхідність призначення засобів фізичної реабілітації при кіфотичній поставі.

Варіант 8

1. Надати поняття опікової хвороби. Охарактеризувати методи лікування.

2. Визначити роль фізичної реабілітації хворих після переломів тазостегнового суглобу.

3. Скласти комплекс лікувальних вправ для дитини 2-х років з уродженим вивихом стегна.

Варіант 9

1. Визначити особливості фізичної реабілітації хворих після поверхових та глибоких опіків різної локалізації.

2. Охарактеризувати фізичну реабілітацію хворих після компресійних переломів хребта у попереково-крижовому відділі.

3. Обґрунтувати необхідність призначення засобів фізичної реабілітації дітей на сколіотичну поставу.

Варіант 10

1. Обґрунтувати фізичну реабілітацію хворих на сколіоз III ступеню.

2. Визначити роль фізичної реабілітації хворих дітей на кривошию.

3. Скласти комплекс лікувальних вправ для хворого в іммобілізаційному періоді перебігу хвороби при внутрішньосуглобовому переломі плечового суглобу.

Варіант 11

1. Надати поняття про фізичну реабілітацію хворих після переломів кісток тазу.

2. Охарактеризувати фізичну реабілітацію хворих на клишоногість.

3. Обґрунтувати необхідність призначення засобів фізичної реабілітації дітей на кіфолордотичну поставу.

Варіант 12

1. Обґрунтувати засоби фізичної реабілітації хворих після діафізарних переломів плеча.

2. Визначити роль фізичної реабілітації хворих при відмороженні кінцівок.

3. Скласти комплекс лікувальних вправ для хворого в іммобілізаційному періоді перебігу хвороби при переломі ліктьового суглобу.

Варіант 13

1. Надати поняття про фізичну реабілітацію хворих після переломів гомілкостопного суглобу.

2. Охарактеризувати засоби фізичної реабілітації дітей при порушеннях постави.

3. Обґрунтувати необхідність призначення засобів фізичної реабілітації дітей при травмах.

Варіант 14

1. Обґрунтувати засоби фізичної реабілітації хворих після переломів колінного суглобу.

2. Визначити задачі фізичної реабілітації хворих на сколіотичну хворобу.

3. Скласти комплекс лікувальних вправ для хворого в постіммобілізаційному періоді перебігу хвороби після діафізарних переломів передпліччя.

Варіант 15

1. Надати поняття про опікову хворобу.

2. Охарактеризувати фізичну реабілітацію дітей при хворобі Пертеса.

3. Обґрунтувати необхідність призначення засобів фізичної після переломів променевої кістки у типовому місці.

Варіант 16

1. Обґрунтувати засоби фізичної реабілітації хворих після переломів стегна.

2. Визначити задачі фізичної реабілітації хворих після ампутації верхньої кінцівки.

3. Скласти комплекс лікувальних вправ для хворого у відновному періоді перебігу хвороби після діафізарних переломів гомілки.

Варіант 17

1. Надати поняття про методи лікування переломів.

2. Охарактеризувати фізичну реабілітацію при діафізарних переломах гомілки.

3. Обґрунтувати необхідність призначення засобів фізичної реабілітації після переломів тазостегнового суглобу.

Варіант 18.

1. Обґрунтувати засоби фізичної реабілітації хворих після переломів лопатки.

2. Визначити задачі фізичної реабілітації хворих після поверхових опіків різної локалізації.

3. Скласти комплекс лікувальних вправ для хворого у відновлюванному періоді лікування при шийному остеохондрозі.

Варіант 19.

1. Надати поняття про методи лікування після пошкоджень менісків.
2. Охарактеризувати фізичну реабілітацію після переломів хребта.
3. Скласти комплекс лікувальних вправ для хворого у відновлюванному періоді лікування при попереко-крижовому остеохондрозі.

Варіант 20.

1. Визначити роль фізичної реабілітації хворих на сколіоз II ступеню.
2. Охарактеризувати особливості фізичної реабілітації хворих дітей на клишоногість.
3. Скласти комплекс лікувальних вправ для хворого у відновлюванному періоді лікування після переломів кісток тазу.

Варіант 21.

1. Надати поняття про методи лікування після переломів щелепи.
2. Охарактеризувати фізичну реабілітацію при плоскостопості.
3. Обґрунтувати необхідність призначення засобів фізичної реабілітації при придбаній кривошії.

Варіант 22.

1. Надати характеристику видів і причин плоскостопості. Методи комплексного лікування.
2. Визначити періоди перебігу хвороби після переломів щелепи та особливості ЛФК, фізіотерапії і масажу.
3. Обґрунтувати засоби фізичної реабілітації при комбінованих поразках хворого.

Варіант 23.

1. Визначити періоди і етапи призначення ЛФК після компресійних переломів поперекових хребців. Поставити задачі ЛФК.
2. Розкрити методику занять ЛФК при кіфотичній поставі.
3. Скласти комплекс фізичних вправ для дитини 4 років з уродженим вивихом стегна.

Варіант 24.

1. Визначити періоди і етапи призначення ЛФК після переломів кісток тазу. Поставити задачі ЛФК.
2. Розкрити методику занять ЛФК при лордотичній поставі.
3. Скласти комплекс фізичних вправ при поверхневому опіку живота для хворого на постільному руховому режимі.

Варіант 25.

1. Визначити період та рухові режими і призначення на ЛФК, фізіотерапію, масаж при відмороженнях. Поставити задачі ЛФК.
2. Охарактеризувати фізичну реабілітацію при косоплоскості.
3. Обґрунтувати необхідність призначення засобів фізичної реабілітації при переломах різної локалізації.

Варіант 26.

1. Дати поняття про особливості фізичної реабілітації після закритого перелому вертлюжної западини. Визначити періоди лікування, поставити задачі ЛФК.
2. Розкрити методику занять ЛФК при плоскій спині.
3. Скласти комплекс фізичних вправ при глибокому опіку стегна для хворого на свободному руховому режимі.

Варіант 27.

1. Дати поняття про особливості фізичної реабілітації після травми зовнішнього меніска колінного суглобу (нижня кінцівка після операції знаходиться в гіпсовій лангеті).
2. Охарактеризувати особливості фізичної реабілітації при закритих переломах нижньої щелепи.

3. Скласти комплекс лікувальних вправ для хворого у відновному періоді перебігу хвороби після переломів колінного суглобу.

Варіант 28.

1. Дати клініко-фізіологічну характеристику ампутації. Визначити періоди перебігу хвороби.

2. Поставити задачі та розкрити методіку заняття ЛФК, масажу та фізіотерапії при кіфолордотичній поставі.

3. Скласти комплекс лікувальних вправ для хворого у другому періоді перебігу хвороби після переломів кісток стопи.

Варіант 29.

1. Визначити періоди перебігу хвороби при переломах фаланг пальців і засоби щодо призначення на ЛФК.

2. Охарактеризувати особливості фізичної реабілітації при травмах у дітей.

3. Скласти комплекс лікувальних вправ для хворого в іммобілізаційному періоді перебігу хвороби після діафізарних переломів плеча.

Варіант 30.

1. Обґрунтувати клінічні дані сколіотичної хвороби. Скласти комплекс коригуючої гімнастики при початковій ступені сколіотичної хвороби.

2. Визначити періоди перебігу хвороби і призначення на ЛФК, фізіотерапії, масажу при щелепно-лицьовому переломі.

3. Скласти комплекс спеціальних вправ при переломах кисті на другому періоду перебігу хвороби.

Варіант 31.

1. Обґрунтувати особливості фізичної реабілітації немовлят з діагнозом - кривошия м'язового походження.

2. Визначити роль фізичної реабілітації хворих після переломів ключиці.

3. Скласти комплекс вправ для I-го періоду для хворих на опікову хворобу.

Варіант 32.

1. Дати клініко-фізіологічну характеристику уроджених порушень опорно-рухового апарата.

2. Обґрунтувати засоби фізичної реабілітації у травматологічних хворих.

3. Скласти комплекс спеціальних вправ мімічної гімнастики.

11. Розподіл балів, які отримують студенти при вивченні дисципліни

Конспект та відвідування	Поточна аудиторна та самостійна робота, поточний контроль								ІНДЗ	Сума
	T 1- T 3	T 4- T 5	T 6- T 7	T 8- T 9	T10 – T11	T12- T13	T14- T15	T16- T17		
10	4	8	8	8	8	8	12	12	32	100

T1, T2 ... T17 – теми

Критерії оцінювання результатів вивчення дисципліни.

Підсумкове оцінювання знань студентів здійснюється за **100-бальною** рейтинговою шкалою (див. табл. 1), яка у **відомості обліку успішності** (форма № Н-5.03) фіксується оцінками за **національною системою** і за європейською кредитно-трансферною системою – **ECTS**.

Поточне оцінювання здійснюється відповідно критеріям оцінювання певного виду навчальної діяльності (див. табл. 2).

Таблиця 1 – Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами і критерії оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ECTS	Значення оцінки ECTS	Критерії оцінювання	Рівень компетентості	Оцінка за національною шкалою	
					іспит	диференційований залік
90-100	A	відмінно	Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили	Високий (творчий)	відмінно	зараховано
82-89	B	дуже добре	Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре	
74-81	C	добре	Студент вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			

64-73	D	задовільно	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	задовільно	
60-63	E	достатньо	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивний)	незадовільно	незарховано
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів			

Таблиця 2 – Відповідність критеріїв оцінювання за певною дисципліною критеріям оцінювання певного виду навчальної діяльності

Вид та форма контролю	Максимальний показник за вид контролю та конкретну форму контролю, бал
Лекції (відвідування, конспект)	До 10
Робота студентів на практичних, лабораторних, семінарських заняттях	20
Підготовка до заняття (конспект)	До 3
Активність на занятті	До 3
Виконання завдань практичного заняття та захист, звіт	До 8
Поточний та підсумковий контроль	50
Опитування	До 5
Контрольна робота	До 5
Реферат	До 12
Самостійна робота*	До 5
Індивідуальна робота**	До 10
Усього за модулем	80
Іспит	20
Усього	100

*Самостійна робота як форма поточної навчальної роботи – це виконання студентом самостійно за завданням викладача певного обсягу практичних завдань, що

стосуються відпрацювання окремих навичок і умінь з навчальної дисципліни і можуть мати такі форми: написання реферату, формулювання структурно–логічних схем, виконання домашнього завдання тощо.

**Індивідуальна робота як форма поточної навчальної роботи – це виконання студентом самостійно за завданням (можливо і під керівництвом) викладача певного обсягу практичних завдань, які стосуються відпрацювання окремих навичок і умінь з навчальної дисципліни, що може мати такі форми: виготовлення засобів наочності, розробка тестів, ребусів, виконання індивідуального завдання тощо.

12. Методичне забезпечення

1. Методичні вказівки щодо організації самостійної та практичної роботи.
2. Завдання для модульної контрольної роботи.
3. Завдання для поточного контролю, тести.

13. Рекомендована література

Основна

1. Анатомія людини / Бобрик І.І., Ковешніков В.Г., Лузін В.І., Роменський О.Ю.; за ред. В.Г.Ковешнікова. Луганськ: Віртуальна реальність, 2005. 328 с.
2. Анатомія людини / Головацький А.С., Черкасов В.Г., Федонюк Я.І., Сапін М.Р. Вінниця: Нова книга, 2006 – Т. 1, 2, 3.
3. Анатомія людини з клінічним аспектом /Федонюк Я.І., Ковешніков В.Г., Пикалюк В.С. та ін./ за ред. Я.І.Федонюка та В.С.Пикалюка. Тернопіль; Богдан, 2009. 920 с.
4. Бочкова Н.Л. Анатомія людини. Частина 1. Анатомія опорно-рухового апарату. [Електронний ресурс]: навчальний посібник для студентів спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія» /Н.Л. Бочкова; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Електронні текстові дані (1 файл : 4,30 Мбайт). Київ: «КПІ ім. Ігоря Сікорського», 2021. 258 с.
5. Діагностика рухових можливостей у практиці фізичного терапевта: навчальний посібник / А.В. Ольховик. Суми: Сумський державний університет, 2018. 146 с.
6. Земська Н. Характеристика рухової активності студентської молоді / Н. Земська // Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві : збірник наукових праць. 2012. № 3 (19). С. 211–215.
7. Кошуба В. А. Біомеханіка осанки : монографія . Київ : Олімпійська література, 2003. 280 с.
8. Магльований А. Основи фізичної реабілітації / А. Магльований, В. Мухін, Г. Магльована. Львів, 2006. 150 с.
9. Мухін В. М. Валеологічні аспекти впливу рухової активності на організм людини / В. М. Мухін, О. І. Міхеєнко // Педагогіка, психологія та мед.-біол. пробл. фіз. виховання і спорту. 2001. № 13. – С. 6–11.
10. Фізична реабілітація при ендопротезуванні органів та суглобів: навчальний посібник [Електронний ресурс] : навч. посібник для студ. спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія», спеціалізації «Фізична терапія» / О.О. Глиняна, Ю.В. Копчинська, І.Ю. Худецький; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Електронні текстові дані. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. 190 с.

11. Філіпов М. М. Функціональна діагностика : навч. посіб. Київ : НТУУ «КШ», 2000. 90 с.

Допоміжна

12. Куц О.С. Можливості фізичної реабілітації жінок з порушеннями ОРА засобами ЛФК і багатофункціонального тренажера Бубновського. Матеріали конференції: *XX Міжнародна науково-технічна конференція «Фізичні процеси та поля технічних і біологічних об'єктів»*, Кременчук, 12–14 листопада 2021 р. – Кременчук: КрНУ. С.26–28. Режим доступа: http://cis.kdu.edu.ua/sites/default/files/DOCs/Conferences/XX_FIZPOLYA_2021_v5_end_all.pdf.pdf

13. Куц О.С. Застосування ортезу «SAEBOFLEX» як засобу ерготерапії в процесі відновлення рухової функції кисті у постінсультних хворих. / О.С. Куц, Ю. С. Івакіна. Матеріали конференції: *II Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні проблеми і перспективи інноваційного розвитку економіки та техніки в умовах інтеграції України в Європейський науково-виробничий простір» у м.Кременчук, 9 червня, 2022 р.* Кременчук, ДП «УкрНДІВ», 2022. С.117–120.

14. Швесткова Ольга, Сладкова Петра та кол. Фізична терапія: Підручник. Київ, Чеський центр у Києві, 2019. 272 с.

15. Швесткова Ольга, Свєцена Катержина та кол. Ерготерапія: Підручник. Київ, Чеський центр у Києві, 2019. 280 с.

Інформаційні ресурси

1. International Classification of Functioning, Disability and Health (ICF) World Health Organization [Internet]. Available from: <http://www.who.int/classifications/icf/en/>

2. <https://www.nice.org.uk/guidance/ng65/resources/spondyloarthritis-in-over-16s-diagnosis-and-management-pdf-1837575441349>

3. <https://academic.oup.com/ptj/article/98/3/162/4689128>